

સુપ્રભાતમુ

દુરેસા પ્રા. ભટ્ક
99789-26251

હાઈકુ

સલામી સવારની..

છે તાઈ અમનાગં શ્રી યશાંત સિંહ જેટલી
ને મૌન રહેવાની શક્તિ, ગળબોહન, જેટલી,
છે દાઢી ની દાઢી ને કંપ આપે ઝડ્યાં, જેટલી
બધી જ બનતાં કરે છે વકીલાત, જેટલી
(જમણો હાથ!!)

મોદી આગામ,
'ભાગવત' કથાનો -
કેં અર્થ નથી...
પદ્યો છે પણ
નોટબંધી જુઓટી
ના ફૂંડાણાં -

ચિંતન

આર્થી નાચાં પ્રતિંજનામ, વર્ષા નાદીના મૃતુરાટ તરણામ્ /
સ્વરમંચાની રૂપાતિ: પ્રગાના ગતં ગતં યૈવનાનાનાંિ ॥

ઉપરોક્ત જ્યોતિ સંસ્કરણ સુભાષિત ભાડાગારમાંની લેવાના આપેલ છે.

નાનાના માણસને ધન મળે ત્વાં જ તે સનનો થઈ જાય છે, નાદીને વરસાદ મળે ત્વાં નવનોએરના જની જાય છે. પુષ્કોને વસંતમાંતુ જ્વાન જનાયે છે. ધર્મને અનુસરનારા રાજ પ્રજાને મળી જાય તો સમગ્ર પ્રજા તેનું ગુમાયેલું યોવન પાણું મેળવેલ છે. તે રીતે પ્રેમ મળે ત્વાં માનવીયે ગુમાયેલું યોવન પાણું આયે છે.

જુવનમાં પ્રેમનું ખૂબ જ મોદું મહત્વ છે અનાથ ભાગકને પ્રેમ 'સાનાથ' જનાયે છે મંદળુદ્ધ ભાગકને શિક્ષકનો પ્રેમ 'સાક્ષર' જનાયે છે પીડિતા ને મળતો પ્રેમ પવિગ જનાયે છે તરફાડાએ વ્યક્તિને મળતો પ્રેમ ખીલવે છે.

સુવિચાર

- આપણો જાતે જાણેલું અર્ધસત્ય અન્ય પાસેથી શીખેલા પૂર્ણ સત્ય કરતાં વધારે સારું છે - ડૉ. રાધાકૃષ્ણાન
- જેંડર્ની એક એવી હોસ્પિટલ છે કે જેમાં દરેક દર્દી હંમેશા પોતાની પથારી બદલવાની ઈચ્છા પરાવતની હોય છે - જ્યાણ ઈલીજાટ
- દરેક માણસ પાસે એવી નાની કબર હીલી જોઈએ કે જેમાં તે તેના મિત્રોના દોપેને ફન્ડાની શરે - ડેન્ની ફોર્ડ
- નાની શક્યતા તેના કરતાં પણ વધારે પ્રિય પનનાનો પ્રેપન કરવો તે માણસની મોટામાં મોટી ખૂલ છે - સુભાષિત
- સલાહ દિવેલ જીવી છે, અપણી ખૂબ સહેતી છે, પણ વેલી ખૂબ અધીવી છે - જ્યોતિનું લૂંધ
- જે તેમે લોકોનો ચાહાના મેળવાની ઈચ્છા ધરાવતા હોય તો તમારા પરાકરો કરતાં તમારા દોપો વધારે બતાવો - એસ. બાબાચાર્ય
- આજનું ઔષધ: જામફળના પાણ ચાવવાની દાંતના દુઃખાવામાં રાહત જાય છે

(સંકલન : દિપક વી. આશાર)

બોધકથા

વીયો તોલ્સ્ટોય રશિયાના મહાન સાહિત્યકાર, ઉંમર થવા છતાં તેઓ સતત પ્રવૃત્ત રહેતા અને મહેનતનું ક્રમ પણ જાતે કરવાનો આગ્રહ રાખતા. તેઓના પાલિ મોટા ધરમાંથી આવેલા રેમનો ઉહેર વેલ્બવ વિલાસમાં થયેલો. તેથી તેઓ વારંવાર તોલ્સ્ટોયને ટેક્નો. 'આ ઉંમરે આ શું લઈને બેઢાછો, છીઠો ખૂબું નોકર ને કહો, તમે જાતે ના કરશો, આરામ કરો.' ત્યારે તોલ્સ્ટોય જવાબ આપતા. 'હું મહેનતના ક્રમો જાતે કરીને મારા જીવનને લંબાવું દ્રુષ્ટ' ત્યારે પણી કહેતા, 'મહેનત કરવાની તો જીવન ધારીજી જ્વાન મેળવે જે પ્રેરણ કરીને કરીને, 'આટલો ઉંમરે હું સરસ્થ છું, જે હું અણાસું બન્યો હોતો ક્યારોનો કર્યાનો હોય હોય હોય હોય.' પણી કહેતા, 'સાધો વ્યાયામ કરો, ભારે મહેનત કરવાની તો વહેલાં મરી જશો.' ત્યારે તોલ્સ્ટોય જવાબ આપ્યો. 'ક્રમ કરવાની માણસ મરી જાતો નથી, ક્રમ નહીં કરવાની ધારા માણસો મરી જાય છે. મારે રિબાઈને મરેનું નથી, એટલે જ મહેનત કરું છું.'

પ્રણામ એટલે પ્રેમ, કર્ણા, ક્ષમા, સમાધાન

જ્યોતિંદ્રમાં કંઈ છેકે "વેરનું ઓસરડ પ્રેમ, કર્ણા અને ક્ષમા, સમાધાન છે." હિન્દુ ધર્મ-સંસ્કૃતથેજીવનાની એક પરંપરા છે. એમાં નિતિબોધ છે, વિશાળ છે, સંસ્કાર છે, શાલીનતા છે અને સૌથી મહિનીવી વાત એક કે આ ખુબ આપવાને પરંપરાણની રીતે અલઘ્ય વારસા તરીકે મળતું રહ્યું છે. માતા-પિતા, વડીલ, ગુરુજન આદિને પ્રશાસ કરવા, પગેલાગાવીની પણ એક પરંપરા માત્રાનિઃશાસ્ત્રિય

માતા-પિતા, વડીલ, ગુરુજન આદિને પ્રશાસ કરવા, પગેલાગાવીની પણ એક પરંપરા માત્ર શિસ્ત કે સંસ્કારનો જ એક ભાગ છે એ તો ખરં. પરંતુ એથી વિશેષ પણ મહત્વ છે. પગના અગ્ર ભાગનો સ્પર્શ કરવો યોગ્ય નાચણસ્પર્શ કરવો, હસ્તધૂનન કરવું, ગળે મળવું વગેરે પ્રકારે પણ વ્યક્તિગત સ્પર્શ ઊર્જાનું આદાનપ્રાદાન કરનારી કિયા છે.

કે સંસ્કારનો જ એક ભાગ છે એ તો ખરં. પરંતુ એથી વિશેષ પણ મહત્વ છે. પગના અગ્રભાગનો સ્પર્શકરોયાને ચરણસ્પર્શકરો, હસ્તધૂનન કરું, ગળે મળવું વગેરે પ્રકારે પણ ઊર્જાનું આદાનપ્રાદાન કરનારી કિયા છે.

મહાભારતમાં પ્રશાસમનું મહત્વ સમજાવતો એક પ્રસંગ છે. કુલ્લોત્ત્રના રાશેમાંના બે તરફ સામસામે છાવણીઓ બંધાયેલી છે. સૂર્યોધયથી સ્વર્ણસત્ત દરમિયાન ક્રોરનોની સેના અને પાંડવોની સેના વચ્ચે ભીષણ યુદ્ધ ચાલી રહ્યું છે.

ભાગદીપણે એક પણ માણસ કરું જોઈ નથી. કુલ્લોત્ત્રના રાશેમાંના બે તરફ સામસામે છાવણીઓ બંધાયેલી છે. સૂર્યોધયથી સ્વર્ણસત્ત દરમિયાન ક્રોરનોની સેના અને પાંડવોની સેના વચ્ચે ભીષણ યુદ્ધ ચાલી રહ્યું છે.

તે એ તો ખરં. પરંતુ એથી વિશેષ પણ મહત્વ છે. પગના અગ્રભાગનો સ્પર્શકરોયાને ચરણસ્પર્શકરો, હસ્તધૂનન કરું, ગળે મળવું વગેરે પ્રકારે પણ ઊર્જાનું આદાનપ્રાદાન કરનારી કિયા છે.

મહાભારતમાં પ્રશાસમનું મહત્વ સમજાવતો એક પ્રસંગ છે. કુલ્લોત્ત્રના રાશેમાંના બે તરફ સામસામે છાવણીઓ બંધાયેલી છે. સૂર્યોધયથી સ્વર્ણસત્ત દરમિયાન ક્રોરનોની સેના અને પાંડવોની સેના વચ્ચે ભીષણ યુદ્ધ ચાલી રહ્યું છે.

તે એ તો ખરં. પરંતુ એથી વિશેષ પણ મહત્વ છે. પગના અગ્રભાગનો સ્પર્શકરોયાને ચરણસ્પર્શકરો, હસ્તધૂનન કરું, ગળે મળવું વગેરે પ્રકારે પણ ઊર્જાનું આદાનપ્રાદાન કરનારી કિયા છે.

તે એ તો ખરં. પરંતુ એથી વિશેષ પણ મહત્વ છે. પગના અગ્રભાગનો સ્પર્શકરોયાને ચરણસ્પર્શકરો, હસ્તધૂનન કરું, ગળે મળવું વગેરે પ્રકારે પણ ઊર્જાનું આદાનપ્રાદાન કરનારી કિયા છે.

તે એ તો ખરં. પરંતુ એથી વિશેષ પણ મહત્વ છે. પગના અગ્રભાગનો સ્પર્શકરોયાને ચરણસ્પર્શકરો, હસ્તધૂનન કરું, ગળે મળવું વગેરે પ્રકારે પણ ઊર્જાનું આદાનપ્રાદાન કરનારી કિયા છે.

તે એ તો ખરં. પરંતુ એથી વિશેષ પણ મહત્વ છે. પગના અગ્રભાગન